

Mandat da la Rogaziun federala 2012

La regenza a las abitantas ed als abitants dal chantun Grischun

Stimadas conburgaisas e stimads conburgais

Blers onns furmavan las Baselgias chantunales e lur cumins-baselgia giuridicain e socialmain in'unitad quasi natala cun il stadi. Il dretg public reconuscha las Baselgias chantunales, conceda ad ellas in'autonomia per reglar lur fatschentas e pussibilitescha ad ellas d'incassar taglias da las commembras e dals commembers. Ussa vegn questa cuminanza messa pli e pli en dumonda. Ils motivs per quai èn midadas da la societad, la creschientscha d'altres cuminzanzas religiusas, la renunzia da blers umans dad insumma esser commember d'ina communitad religiusa sco er novas ideas davart la relaziun tranter la Baselgia ed il stadi.

Tge di fiss adattà meglier ch'il di da la Rogaziun federala per far in pèr reflexiuns davart la situaziun che sa mida. Il mandat da la Rogaziun federala ha la fin finala survivì passa 165 onns d'in temp ch'è caracterisà da midadas fundamentalas. Oriundamain è el vegnì creà dal cussegl grond per recumandar da celebrar duidamain quest di impurtant. Sco ch'ins po leger en il protocol dal cussegl grond dal zercladur 1846 era in intent er quel da metter a cor als signurs plevons da laschar reger il spiert da l'amur e da la reconciliaziun e da desister da tractar dumondas politicas dispartivas.

En quai che concerna quest ultim punct è sa midada la cultura da discussiun en il decurs dal temp. Ozendi vegni giavischè che las represchentantas ed ils represchentants da la Baselgia e dal stadi mainian in discurs viv davart dumondas ch'èn d'in interess cuminaivel. La Baselgia ed il stadi èn bain cumpetents per differents direcziuns da l'existenza umana e da la demananza sociala. Tuttina han

La presidenta da la regenza Barbara Janom Steiner vegn a preleger dumengia proxima il mandat da la Rogaziun federala da la regenza en la baselgia Comander a Cuira. FOTO TH. GSTÖHL

els ina responsabladad cuminaivla per schliar dumondas ardents dal preschent e dal futur. Purtar ensemen la responsabladad na vul però betg dir da tschertgar per tut soluziuns cuminaivlas e dad er realisar cuminaivlamain questas soluziuns. La responsabladad cuminaivla po er vegnì realisada en moda raschunaivla uschia che mintga instituziun contribuescha quella part a la schliaziun dal problem che appartegna a sias incumbensas principalas.

Il stadi ha tranter auter l'incumbensa da proteger la libertad, la pasch e la dignitad umana, da garantir la democrazia ed il stadi da dretg, da promover il bainstar e la giustia sociala sco er – en spezial en il Grischun – da tgirar la trilinguitad e la diversitad culturala. El fa quai con-

furm al preambel da la constituziun chantunala e tegnend quint da la responsabladad envers Dieu. Las Baselgias chantunales adempleschan en stretga collavuraziun cun ils organs ecclesiastics cumpetents en spezial incumbensas da la pastoraziun, da l'educaziun en furma da l'instrucziun da religiun e da la lavur cun giuvenils sco er dal sustegn d'ovras socialas e caritativas. Ultra da quai mainan ellas purschidas da cussegliazion per exempel en dumondas da la lètg, da la famiglia e da la vita. En secturs impurtants da la vita collavuran pia las Baselgias chantunales cun success cun il stadi.

Las Baselgias chantunales e lur plevonessas e plevons s'occupan ultra da quai en il rom da la pastoraziun e da la cussegliazion en ina moda indispensabla

d'umans ch'èn desperads u che sa chattan en la miseria. Ellas dattan sustegn, mussan vias or da situaziuns difficilas, empleneschan la vita cun cuntegns ch'èn periclitads d'ir a perder en in temp ch'è mintgatant hectic e superfizial: la cardientscha en Dieu, l'amur e la reconciliaziun, l'egliada per la cuminanza e la responsabladad per sai, per ses confamigliars e per ses conumans. Questas purschidas na sa drizzan betg mo a commembras e commembers da las Baselgias chantunales. Ellas èn avertas per tuttas e per tuts ed adempleschan uschia in servetsch impurtant per la communitad.

Charas conburgaisas e chars conburgais, ils resultats d'ina collavuraziun prosperaivla da la Baselgia e dal stadi na dastgan – cun in sguard sin las midadas

menziunadas al cumenzament dal text – betg simplamain vegnir acceptads sco normals. Lur senn e lur valor per la communitad ston vegnir preschentads en moda activa e persuadenta da las persunas responsablas da la Baselgia e dal stadi. Opiniuns divergentas davart il svilup da la communitad da la Baselgia e dal stadi ston vegnir rendidas transparentas da las exponentas e dals exponents da las instituziuns participadas e ston vegnir discutate publicamain. Decisiv en quest connex èsi co che la discussiun vegn manada. Il discurs entaifer la Baselgia ed entaifer il stadi sco er en spezial il discurs tranter la Baselgia ed il stadi ston esser caracterisads da respect e da toleranza. Els ston sa distanziar d'admoniziuns vicendaivlas e da sabiuttadads. En quest senn han las burgaisas ed ils burgais in dretg d'enconuscher la tenuta e l'opiniun da las represchentantas e dals represchentants da la Baselgia e dal stadi per pudair sa participar sezs a discussiuns cuntraversas.

Turnain a l'intent dal mandat da la Rogaziun federala, numnadamain da recumandar ina celebrazion duida da quest di impurtant. Charas conburgaisas e chars conburgais, nus giavischain a Vus ed a nus la forza da pudair ans fatschentar da las midadas da noss mund e da nossa societad, e quai cun prontezza per in dialog e cun discussiuns constructivas. La cardientscha en Dieu, la responsabladad per la communitad e la voluntad d'agir en il senn da l'amur cristiana per la proxima e per il proxim ans po dar questa forza. Cun questas ponderaziuns affidain nus Vus, charas conburgaisas e chars conburgais, tut noss conumans sco er nussezs a la protecziun dal Tutpussant.

*En num da la regenza:
La presidenta: Barbara Janom Steiner
Il cancellier: dr. Claudio Riesen*